

TOPLUMSAL YAPI İÇİNDE MESLEK ÖRGÜTLERİ

Gülşen IŞIK

Toplum en büyük örgüt birimidir. Bu büyük örgüt birimi içinde, ticari örgütler, meslek odaları, siyasi partiler, sendikalar gibi küçük örgütlerin oluşturduğu ekonomik, politik, dinsel ve devlete ait örgütler veya kurumları barındırmaktadır.

Toplumların gereksinimleri sonucu ortaya çıkmış ve ikincil örgütler olarak tanımlanan bu örgütlerden birisi de meslek örgütleridir.

Çoğulcu ve katılımcı demokrasilerde fertler ekonomik, sosyal ve siyasal konularda gereksinme ve isteklerini gerçekleştirmek için belli akaçlar doğrultusunda bir araya gelip örgütlenerek çeşitli gruplar oluşturmaktadır.

Günümüzde her türlü mesleksel faaliyet, üretme, araştırma, teknoloji organizasyon, koordinasyon ve denetim bütünlüğü içerisinde grup çalışmasını ve kurumlaşmayı zorunlu kılan boyutlara ulaşmıştır. Meslek kuruluşları da yeni bir beceri türünü topluma kabul ettirme ve düzenleme doğrultusunda kurgulanmış örgütler olarak kabul edilebilirler. Bu örgütlerin varlık sebebi, mesleğin toplumsal statüsü, toplumsal konumu ve ekonomik çıkarlarıdır. Ülkemizde, mühendis ve mimarların toplumsal yapıdaki örgütlülüğünü sağlamaya dönük TMMOB meslek odası yasası 1954 yılında çıkartılmıştır.

Ekonomik yapıdaki üretim ilişkileri ve üretim biçimine bağlı olarak toplumsal yapıda da mühendislerin konumları değişiklik göstermiştir. Ancak bütün bu ekonomik ve toplumsal süreçlerde belirleyici olan mühendislerin davranış biçimleridir.